

Ons pedagogisch handelen kinderdagverblijf en peutergroep De Wieken

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

April 2023

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogisch kwaliteit en stimuleren we deze op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks de wettelijk verplichte 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door de beleids- en stafmedewerkers Pedagogiek. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties.

De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach Hanneke Siebelink.

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit. De coach begeleidt en traint de medewerkers bij het pedagogisch handelen en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch gebied. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Ieder jaar voert de pedagogisch coach een pedagogische meting uit. Met de uitkomsten stellen wij een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

Het pedagogisch doel voor 2023: wij richten ons op het bieden van een goede dagstructuur en ritme, dit wordt ondersteund door het aanbieden van activiteiten die alle ontwikkelingsgebieden stimuleren.

In ons lokale ontwikkelplan, onderdeel van het KION jaarwerkplan 2023, staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van onze medewerkers. Hierin staat ook op toetsbare wijze beschreven hoe we de kennis en vaardigheden van de medewerkers op het gebied van VE onderhouden.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Voor deze locatie betekent dit 63,9 uur per jaar. Hiernaast heeft onze coach in 2023 voor VE coaching 120 uur beschikbaar om medewerkers te coachen op het gebied van educatieve kwaliteit. Dit uren aantal is gebaseerd op het aantal VE kinderen dat onze locatie bezoekt.

Dalton IKC

Kinderdagverblijf en peutergroep De Wieken zijn onderdeel van IKC De Wieken. De medewerkers hebben een Dalton-training gevolgd en zijn Dalton gecertificeerd. We werken vanuit de Daltonvisie waarbij we kinderen begeleiden om op te groeien tot 'mensen zonder vrees'. Bij Dalton vormt 'vertrouwen' hierbij de basis. Daarnaast werken we aan de volgende pijlers: vrijheid/verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, samenwerken, reflectie en effectiviteit.

In ons IKC-plan staat beschreven aan welke ik-doelen we met de kinderen werken. Bij de uitwerking van onderstaande pedagogische uitgangspunten van KION leggen wij de koppeling met de Daltonpijlers.

Onze peutergroep is een VE-locatie waardoor we de kennis, vaardigheden en mogelijkheden hebben om Voorschoolse Educatie op te nemen in ons dagelijkse aanbod.

We bieden VE bij peutergroep De Wieken

Om ervoor te zorgen dat we spelenderwijs de ontwikkeling van je kind zo goed mogelijk stimuleren, bieden we bij onze peutergroep Voorschoolse Educatie (VE). Hiervoor maken we gebruik van het VE-programma Uk & Puk waarin verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod komen. Telkens staat een ander thema dat de kinderen aanspreekt centraal. Ieder thema wordt uitgewerkt in uitdagende, speelse activiteiten waarin aan verschillende ontwikkelingsdoelen wordt gewerkt. De doelen liggen op het gebied van spraak- en taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische en zintuigelijke ontwikkeling en rekenprikkel om de ontluikende rekenvaardigheid te stimuleren.

We stimuleren de spraak-taalontwikkeling door te verwoorden wat de kinderen doen en ervaren en door kinderen te stimuleren om zelf woorden te gebruiken. De vragen die we kinderen stellen sluiten aan bij het niveau van het kind. Kinderen die nog niet goed kunnen praten, stellen we eenvoudige vragen zoals "Waar is Puk? Wijs eens aan?", de meer taalvaardige peuters krijgen moeilijkere vragen zoals "Wat ga je doen?", "Zijn deze hetzelfde?", "Wat gebeurde er?" Kinderen krijgen de tijd om te reageren. Ook het samen zingen van liedjes en voorlezen horen bij ons rijke taalaanbod.

Bij iedere activiteit worden in principe doelwoorden aangeboden. We passen ons hierbij aan het niveau van het kind aan. Baby's en kinderen die nog weinig Nederlands spreken, leren eerst de woorden die naar voorwerpen, personen of handelingen verwijzen die belangrijk voor hen zijn. Hoe ouder het kind, hoe meer de doelwoorden verwijzen naar de buitenwereld en hoe abstracter ze kunnen zijn.

We bieden de woorden aan in een betekenisvolle context: woorden krijgen voor een kind pas betekenis door de concrete voorwerpen die worden gebruikt en de activiteit die wordt gedaan. Een echte appel levert een kind veel meer informatie op dan een foto van een appel. Tijdens een thema worden doelwoorden vaak herhaald en geoefend.

De sociaal-emotionele ontwikkeling betreft het leren omgaan met jezelf en met anderen. Op het kinderdagverblijf en de peutergroep ligt de basis hiervoor in de relatie tussen het kind en pedagogisch medewerker. Als een kind ervaart dat hij kan rekenen op haar steun en zich veilig voelt, durft hij zichzelf en anderen te leren kennen. Daarnaast begeleiden we kinderen in het omgaan met anderen. We geven het goede voorbeeld en helpen kinderen om rekening te houden met elkaar. Zie ook de uitgangspunten 'We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte' en 'We bevorderen positieve contacten tussen kinderen'.

De sensomotorische ontwikkeling gaat over de ontwikkeling van de zintuigen en de motoriek. Door te doen en tegelijk waar te nemen, leert het kind de wereld om zich heen kennen. We bieden activiteiten aan die een beroep doen op het zien, horen, tasten, proeven en ruiken. Ook grof-motorisch spel is onderdeel van ons dagelijkse aanbod. Zo gaan we iedere dag naar buiten. Hiernaast heeft ieder thema een beweegactiviteit, gericht op het strekken van de spieren en het oefenen van de hoofd- en rompbalans (baby's) en op het oefenen van de grote motoriek en lichaamsbalans (dreumesen en peuters). Ook de fijne motoriek (de arm-hand functie zoals reiken, grijpen, loslaten en manipuleren) komt in ons aanbod volop aan de orde.

We besteden ook aandacht aan rekenprikkel. Het gaat er hierbij om dat kinderen

ervaringen opdoen die de basis leggen voor de latere rekenontwikkeling, zoals meten (passen de schoenen? Past het dikke boek in de kleine tas?) en het benoemen van eigenschappen zoals groot en klein, zwaar en licht, vol en leeg. Ook ruimtelijke oriëntatie hoort tot rekenprikkels. Ruimtelijke oriëntatie begint bij het lichaamsbesef van het kind. Dit komt bijvoorbeeld aan bod tijdens de verzorging van de kinderen of bij het aan- en uitdoen van de jas. Daarnaast verkennen we met de kinderen de groepsruimte. We praten met de kinderen over waar de spullen staan (in de kast of op de kast) of waar ze terecht komen (in of naast de prullenbak). Ten derde maken de kinderen bij ons kennis met tellen.

Bij de activiteiten die bij het VE-programma horen, speelt de interactie tussen pedagogisch medewerker en kind en tussen de kinderen onderling een grote rol. Kinderen en pedagogisch medewerker hebben beide een actieve inbreng bij de activiteiten. Door prikkelende vragen te stellen in een uitdagende omgeving en hierbij steeds in te spelen op de inbreng van de kinderen en aan te sluiten bij hun niveau en interesse, brengen we de kinderen steeds een stapje verder in hun ontwikkeling. Kinderen kunnen ook elkaar prikkelen in hun ontwikkeling. Daarom geven we kinderen ook tijdens de activiteiten de ruimte om op elkaar te reageren en met elkaar samen te spelen.

De meeste activiteiten doen we met kleine groepjes kinderen, zodat we de activiteit kunnen aanpassen aan het ontwikkelingsniveau van de kinderen en kunnen inspelen op hun reacties. Bovendien hebben kinderen in een kleine groep meer gelegenheid om zich te uiten en meer onderling contact. Om ervoor te zorgen dat alle kinderen mee kunnen doen, doen we een activiteit herhaaldelijk, met telkens een ander groepje kinderen. Een activiteit duurt zo lang als de kinderen het leuk vinden om te doen.

De doelen waaraan gewerkt wordt bij een activiteit hangen ook af van de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van een kind. Bij de jongere kinderen ligt de nadruk op het doen en ervaren, bij de oudere kinderen en kinderen die al meer taal begrijpen en kunnen praten, worden de activiteiten al wat taliger aangeboden.

Ook buiten de activiteiten om wordt er gewerkt met het thema en de doelen die daarbij horen. De groepsruimte is overzichtelijk ingericht in hoeken, waardoor kinderen ongestoord alleen of in kleine groepjes kunnen spelen. Bij de inrichting gebruiken we aantrekkelijke materialen die bij het thema horen. Hierdoor komen kinderen tijdens hun spel op een vanzelfsprekende manier met het thema in aanraking. Pedagogisch medewerkers begeleiden het spel van de kinderen en bieden bewust bepaalde materialen aan, waardoor ze ook tijdens vrij spel gericht aan de doelen werken.

Om de ontwikkeling te stimuleren, creëren en grijpen we kansen. Bij kansen creëren bieden we doelbewust een activiteit aan. Bij kansen grijpen, maken we van een gewone, dagelijkse situaties een leersituatie. Hoe jonger een kind, hoe meer het leren in het hier-en-nu plaatsvindt. Het woord 'regen' krijgt pas betekenis als het buiten regent en als het kind de regen kan zien, voelen en horen. Om inhoud en betekenis te geven aan de activiteiten en te werken aan de ontwikkelingsdoelen die bij ieder thema zijn opgesteld, benutten we zoveel mogelijk de dagelijkse situaties. Hoe jonger het kind, en afhankelijk van het ontwikkelingsniveau van een kind, hoe dichter de pedagogisch medewerker bij de concrete situatie blijft. Thematisch werken met kinderen betekent vooral inspelen op situaties dicht bij het thema, kansen grijpen dus. Hoe verder de kinderen in hun ontwikkeling zijn, hoe meer we de activiteit kunnen

uitbreiden naar talig spel, waarbij fantasie en voorstellingsvermogen een grotere rol gaan spelen. Dan kunnen we met behulp van taal en spel een situatie creëren die kinderen herkennen en die voor hen betekenis heeft.

Voorbeelden

- Voorbeelden van thema's: Wat heb jij aan vandaag? (over kleding), Dit ben ik! (over lichaamsbesef en emoties), Oef wat warm (over warm en koud), Later als ik groot ben (over beroepen) en Met Puk op pad (over vervoer en verkeer).
- Voorbeeld van een activiteit met verschillende ontwikkelingsdoelen: Het thema *Wat heb jij aan vandaag?* bevat een activiteit waarbij de kinderen, voordat ze naar buiten gaan, hun schoenen bij elkaar zoeken (één, twee schoenen; rekenprikkel), en aantrekken (motorische ontwikkeling). De baby's kijken naar de schoenen, dreumesen herkennen hun eigen schoenen en proberen deze met hulp aan te trekken, en de peuters doen dat zoveel mogelijk zelf en helpen elkaar daarbij (sociaal-emotionele ontwikkeling). Daarna lopen, springen en stampen de kinderen op hun schoenen (motorische ontwikkeling). Tijdens de activiteiten vertellen de dreumesen en peuters wat ze gedaan hebben (taalontwikkeling), waardoor ze spelenderwijs een aantal woorden leren kennen.
- Voorbeeld differentiëren tussen leeftijden en niveaus: In het thema *Dit ben ik!* (over het lichaam, het gezicht en de zintuigen) kijken de kinderen om de beurt in de spiegel. Wat zien ze? De baby's kijken naar hun spiegelbeeld terwijl de pedagogisch medewerker verwoordt wat ze zien, de dreumesen kunnen aanwijzen wat ze zien. De oudere en meer taalvaardige peuters kunnen met behulp van de pedagogisch medewerker zelf vertellen wat ze in de spiegel zien.
- Onze groepsruimte(s) hebben we ingericht met de volgende hoeken: huishoek, bouwhoek, thematafel, knutselhoek, voorleeshoek. In onze speelzaal kunnen de kinderen klimmen, glijden, bewegen op muziek enz..
- Tijdens kringactiviteiten is *Puk* een vast onderdeel van de activiteit. Daarnaast gaat *Puk* op het kinderdagverblijf om toerbeurt bij de kinderen logeren.
- Voorbeelden van hoe we de inrichting aanpassen aan het thema: Bij het thema *Hatsjoe!* (over ziek zijn, voor elkaar zorgen, naar de dokter gaan en weer gezond worden) mogen kinderen spelen met dokterspulletjes zoals pleisters, verband, lege pillendoosjes, een wit schort etc. Door bij het thema *Puk op pad* een weg op de grond te tapen, een zebrapad aan te leggen en verkeersborden te plaatsen, leren de kinderen de betekenis van de woorden te begrijpen en ze te benoemen door over de weg of het zebrapad te lopen, de borden te volgen en ermee te spelen.
- Voorbeeld kansen grijpen: De concrete situatie (bijvoorbeeld het regent buiten) is het vertrekpunt waaraan de pedagogisch medewerker een speelse activiteit toevoegt als het kind daaraan toe is (bijvoorbeeld het nadoen van het geluid van de vallende geluidsdruppels).

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- We verwelkomen ieder kind (en ouder/verzorger) bij binnenkomst. Zo geven we de kinderen het gevoel dat het welkom is en dat we het fijn vinden dat hij er is.
- Als kinderen moeite hebben met het afscheid nemen, nemen we samen met het kind afscheid van de ouder/verzorger. We verwoorden het gevoel dat we hebben bij het afscheid nemen. Bijvoorbeeld: jammer dat mamma weg gaat, maar ze komt je straks weer ophalen” of “we vinden het heel fijn dat je vandaag bij ons komt spelen en we gaan er samen een gezellige dag van maken.
- We bieden de kinderen een vertrouwde, uitnodigende en gezellige speelomgeving. (Nieuwe) kinderen kunnen een knuffel van thuis meenemen die hen een gevoel van veiligheid en vertrouwdheid geeft. Als een nieuw kind dit nodig heeft wordt hij in het begin extra ondersteund en begeleid in het spelen door de pedagogisch medewerker.
- In de ochtend zingen we in de kring ‘goedemorgen’. We kijken wie er die dag komt spelen en wie er wellicht ziek is. We nemen de tijd en hebben aandacht voor ieder individueel kind.
- In onze benadering van de kinderen houden we er rekening mee als een kind een emotionele gebeurtenis heeft meegemaakt of als kinderen en/of ouders een moeilijke periode doormaken. Het krijgen van een broertje of zusje betekent bijvoorbeeld vaak een flinke verandering voor een kind. Wij kunnen hier aandacht aan besteden door boekjes voor te lezen over de komst van een nieuwe baby. We hebben extra aandacht voor het desbetreffende kind en bieden hem of haar de gelegenheid de gebeurtenis na te spelen met een babypop in de huishoek.
- We introduceren de figuren van de Kanjertraining (programma voor de sociaal-emotionele ontwikkeling) bij de kinderen.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- Peuters hebben de behoefte om zelf te kiezen met welke materialen zij spelen en welke activiteiten zij willen doen = Daltonpijler zelfstandigheid
- Het materiaal voor peuters staat zo veel als mogelijk op peuterhoogte, zodat ze het zelf kunnen pakken. (zelfstandigheid)
- Als je individueel naar de kinderen kijkt, kun je de behoefte ook beter inschatten. Hierop laten wij de activiteiten aansluiten.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- Kinderen de ruimte geven om zelf keuzes te maken bijvoorbeeld in welke hoek ze willen spelen of dat ze mee willen doen aan een activiteit of niet. (vrijheid en zelfstandigheid)
- Het benoemen van de moeite die kinderen doen: “Wat is dit moeilijk, maar wat kan jij dat goed”. (reflectie)
- Regelmatig vragen “Wat wil jij? Wat vind jij?” (reflectie)
- Inbreng van kinderen serieus nemen. (vrijheid, verantwoordelijkheid en zelfstandigheid)
- Tijdens de lunch mogen dreumesen zelf hun stukjes brood pakken, de peuters smeren zelf hun boterham. Over het algemeen geldt “alles wat het kind zelf kan doet de ander niet”. (zelfstandigheid)
- De hoeken zijn zo ingericht dat de kinderen zelfstandig kunnen spelen en materialen zo veel mogelijk zelf kunnen pakken. (zelfstandigheid)

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- De groepen zijn verdeeld in rijke speelhoeken zoals bijvoorbeeld een huishoek, bouwhoek, verkleedhoek en leeshoek. (VE en zelfstandigheid)
- Er is een groot aanbod van boeken met betrekking tot het thema van VE, zowel op de groep en in onze interne bibliotheek (BoS). (VE)
- Veel materialen zijn toegankelijk. (zelfstandigheid)
- Bij de activiteiten die we aanbieden proberen we in te spelen op de behoefte van kinderen. De activiteiten hebben betrekking op het VE thema (met echte materialen werken en uitstapjes maken naar de kinderboerderij, de winkel of met de bus).
- Onze buitenruimte is gevarieerd ingericht. Kinderen kunnen zelfstandig de tuin ontdekken.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- Kinderen die, als ze 4 jaar worden, doorstromen naar de bso van De Wieken mogen voor hun vierde jaar al een aantal keren gaan spelen bij de bso om te wennen. Dit zodat de overgang klein is. (samenwerken)
- De dagelijkse activiteiten kennen een vaste opbouw (dagstructuur). De dagstructuur wordt weergegeven aan de hand van dagritme kaarten. Voor kinderen worden de activiteiten met een liedje ingeleid: goedemorgen wensen, fruit eten, opruimen. (effectiviteit)
- We laten de kinderen helpen bij de dagelijkse dingen: tafel dekken, fruit uitdelen, jassen pakken, washandjes uitdelen, helpen met afwassen, tafel afruimen enzovoort. (verantwoordelijkheid)
- Iedere dag is er een peuter 'het helpende handje'. (verantwoordelijkheid)

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- We starten ieder nieuw VE thema gezamenlijk met alle kinderen. Aan de hand van een activiteit die bij het thema past. Zoals bij het thema vervoer is er een echte politie auto geweest en mochten alle kinderen daar in zitten en op het knopje van de sirene drukken. (samenwerken)
- De grote kinderen mogen zelf hun brood smeren, ze zitten dan bij elkaar aan tafel en stimuleren/helpen elkaar bij het brood smeren. (zelfstandigheid en samenwerken)
- We stimuleren kinderen elkaar hulp te vragen. Bijvoorbeeld: Bij het openen van je fruitbakje of bij het dichtdoen van een rits.
- We ondernemen regelmatig groepsdoorbrekende activiteiten zoals gym, vieringen binnen ons IKC, dans, muziek en bewegingsspel. (samenwerken)
- We werken veel in kleine groepjes waarin kinderen die elkaar iets te bieden hebben (vriendschap of elkaar helpen) bij elkaar zitten. (samenwerken)
- Oudere kinderen van het IKC (bovenbouw) komen buiten of soms ook binnen even spelen of helpen op de groep. (verantwoordelijkheid en samenwerken)

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

We benoemen veel en leggen veel uit aan kinderen bijvoorbeeld:

- We leren kinderen dat het goed is om je grens aan te geven door te zeggen 'ik vind dit niet leuk'. Zo leren kinderen met iets te stoppen wat een ander niet leuk vindt. (reflectie)
- Als we buiten gaan spelen komen we langs de slaapkamers. Samen met de kinderen fluisteren we als er baby's liggen te slapen. (verantwoordelijkheid)
- In onze buitenruimte hebben we plantenborders met kruiden, vruchten e.d. Samen met de kinderen onderzoeken we wat er wel en niet geplukt mag worden, wat leuker ruikt enz. (verantwoordelijkheid)

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

VE en samenwerking met ouders

Ouders van de peuters spelen een belangrijke rol bij VE. We vinden het belangrijk hen te betrekken bij de ontwikkeling van hun kind en ze te ondersteunen bij dagelijkse opvoedingsvragen. We stimuleren ouders om ook thuis spelenderwijs aandacht te besteden aan waar hun kind bij de peutergroep mee bezig is.

Voorbeelden

- Tijdens het plaatsingsgesprek en in de kennismakingsperiode vragen we aan ouders wat hun opvoedingsgewoontes en vragen zijn, welk speelgoed in huis is, wat ouder en kind zoal samen doen en voor welke ouderactiviteiten de ouder belangstelling en tijd heeft. Op basis hiervan proberen we zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de wensen en mogelijkheden van ouders.
- Bij de start en aan het einde van een dag(deel) is er gelegenheid tot uitwisseling over hoe het met kind gaat thuis en op de groep. Hiernaast kunnen we (kort) ingaan op opvoedingsvragen van ouders.
- Ouders die toestemming hebben gegeven voor het maken van foto's voor het ouderportaal krijgen regelmatig foto's toegestuurd van situaties op de groep waar hun kind op staat. Zo krijgen ouders een beeld van wat hun kind daar doet.
- Na iedere KIJK! registratie of bij zorg worden ouders uitgenodigd voor een gesprek met de mentor van het kind. Aan de orde komen hoe het kind in zijn vel zit op de groep en thuis en welke ontwikkeling het kind laat zien. Als hier aanleiding toe is, wordt ook besproken hoe de ontwikkeling extra ondersteund kan worden of eventuele andere stappen die gezet gaan worden. We vragen ouders om mee te denken hoe zij thuis kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van hun kind.
- We vinden het belangrijk dat ouders weten aan welke ontwikkelingsdoel we werken. Dit bespreken we met ouders tijdens een oudergesprek. We stimuleren ouders om ook thuis op een speelse manier aan dit doel te werken. Hiervoor geven we suggesties.
- Als een kind naar de basisschool gaat, vindt er een warme overdracht (plus) plaats. Ook de ouder is hierbij betrokken. Ouder en pedagogisch medewerker vullen een overdrachtsformulier in. Er is een overdrachtsgesprek tussen de leerkracht van school en de pedagogisch medewerker (warme overdracht). Soms is ook de ouder bij het gesprek (warme overdracht plus).

VE en samenwerking met de basisschool

We vinden een doorgaande lijn tussen peutergroep of kinderdagverblijf en school belangrijk. Dit vergemakkelijkt de overgang naar school en bevordert het schoolsucces. Voor een doorgaande lijn is een goede samenwerking met school belangrijk. In hoeverre een doorgaande lijn gerealiseerd kan worden, is afhankelijk van het aantal scholen waarnaartoe 'onze' kinderen uitstromen. Ten tweede is het afhankelijk van de bereidheid tot samenwerking van de basisschool en de middelen die een school hiervoor heeft. Zo hebben VE-basisscholen VE-coördinatoren die onder andere de taak hebben om de

doorgaande lijn te realiseren. Binnen IKC De Wieken stromen de meeste kinderen vanuit het kinderdagverblijf en de peutergroep door naar basisschool De Wieken. Bij kinderen die naar een andere basisschool gaan nemen wij, met toestemming van ouders, contact op met de betreffende school.

Voorbeelden

- We werken met een gezamenlijk ontwikkeld instrument voor warme overdracht. In Nijmegen is dit 'Alle kinderen in beeld'. Doel is er samen voor te zorgen dat kinderen een zo goed mogelijk start maken op de basisschool. Informatie over kinderen van ouders en van pedagogisch medewerkers helpt de school om kinderen hierbij zo goed mogelijk te begeleiden.
- We werken binnen het IKC met één digitaal kindvolgsysteem KIJK! 0-7 jaar, waardoor voor ouders, pedagogisch medewerkers en leerkrachten de ontwikkeling van het kind tot 7 jaar in beeld wordt gebracht.
- We werken met een gezamenlijk VE-actieplan binnen ons IKC.
- We hebben een gezamenlijk ouderbeleidsplan. Waar mogelijk stemmen we onze ouderactiviteiten of elkaar af en/of organiseren we gezamenlijke activiteiten.
- Een aantal keren per jaar werken we aan een gezamenlijk thema en hebben we gezamenlijke activiteiten voor peuters en kleuters.
- We hebben afspraken binnen het IKC over de interne begeleiding en ondersteuning van zorgkinderen. Het zorgteam bestaat uit leden van de school en opvang.
- We volgen gezamenlijke scholingstrajecten van leerkrachten en pedagogisch medewerkers, zoals Dalton, VE, Kanjertraining etc.
- Binnen ons IKC hebben we verschillende werkgroepen waarin alle geledingen van het IKC vertegenwoordigd zijn. (Bijvoorbeeld: Jonge kind, Dalton, taal, rekenen, etc.).

VE en samenwerking met andere organisaties in de wijk

Binnen het IKC zijn nog andere organisaties actief naast school en kinderopvang. Verbinding met de wijk en leefomgeving van de kinderen en hun ouders vinden wij belangrijk. Van hieruit is er samenwerking met bijvoorbeeld de Bibliotheek (BoS), welzijnsorganisatie Bindkracht10, cultuurorganisatie De Lindenberg en Sportservice.

Voorbeelden

- Samen met Bindkracht 10 worden er ouderbijeenkomsten georganiseerd. Hierin worden opvoedkundige onderwerpen besproken. Deze worden ingebracht door ouders of medewerkers van het IKC. Bijvoorbeeld: een ochtend over de peuterpuberteit. Ontmoeten en met elkaar delen staat hierin centraal.
- Alle kinderen van het kdv en de pgr kunnen gratis boeken lenen bij de BoS.
- In samenwerking met Bindkracht 10 kunnen wij kinderen aanmelden voor het project Taal aan Huis. Dit houdt extra taalstimulering in voor kinderen van ouders die zelf niet weten hoe zij dit moeten aanpakken. Ouders worden intensief betrokken zodat zij na een periode van 12 weken zelf voldoende handvatten hebben om verder te gaan.
- Bij vieringen komt af en toe ook een vakkracht van de Lindenberg samen met de kinderen van de kinderopvang muziek maken.
- Met toestemming van ouders is er regelmatig contact met de logopedist. Zodat er van 3 kanten op dezelfde manier gewerkt wordt aan taalstimulering.
- Met toestemming van ouders vindt er daar waar nodig overleg plaats met het consultatiebureau. Dit om de algehele ontwikkeling van kinderen te volgen en te stimuleren.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hier op gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- Als we buitenspelen wordt de glijbaan gebruikt door alle kinderen, ook door de kleintjes omdat we het belangrijk vinden dat kinderen de mogelijkheid krijgen om te ontdekken. (zelfstandigheid)
 - We hebben meerdere loopfietsen. Grote peuters gaan daarop heel hard, waardoor het voor de kleintjes onveilig kan zijn. We leren kinderen om op het fietsparcours te blijven en af en toe gaan we met de peuters met de loopfietsen op het andere plein (speelplaats basisschool) fietsen, dan kunnen en mogen ze heel hard. (verantwoordelijkheid)
 - Wettelijk is het binnen de kinderopvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar verplicht dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert met de beroepskracht. Dit noemen we het vierogenprincipe. Dit houdt in dat we ervoor zorgen dat pedagogisch medewerkers in een groep altijd gezien of gehoord kunnen worden. In ons kinderdagverblijf realiseren we dit op de volgende manier:
 - o in de slaapkamers staan de babyfoons altijd aan.
 - o in/naast de deuren van de groepsruimtes en de slaapkamers zitten ramen.
 - o vanuit de groepsruimte is er zicht op de kinderwc's.
 - o als het kan voegen we de groepen aan het begin of eind van de dag samen zodat we zo lang mogelijk met minimaal twee pedagogisch medewerkers in een groep werken;
 - o op momenten dat één pedagogisch medewerker voor het hele kinderdagverblijf voldoet, is het zo geregeld dat er altijd een tweede volwassene (onverwachts) de groep in kan komen. Dit kunnen pedagogisch medewerkers zijn van de peutergroep of de vso/bsv. Maar ook ouders die hun kinderen komen brengen of ophalen, een stagiaire, de conciërge of andere IKC-teamleden. Tijdens schoolweken is de pedagogisch medewerker nooit alleen in het gebouw. Tijdens vakantieweken komt dit af en toe voor tussen 7.30 en 8.00 uur. In deze tijd komen echter ouders hun kinderen brengen en komt de collega binnen die om 8 uur start.
 - o creëren van een cultuur waarin medewerkers bij elkaar binnenlopen en meekijken.
- De uitwerking van het vierogenprincipe en de maatregelen die we hierbij nemen hebben we besproken met de oudercommissie.

In situaties dat er op ons kinderdagverblijf heel weinig kinderen aanwezig zijn en één pedagogisch medewerker voldoet, is altijd een tweede volwassene bereikbaar.

Tijdens schoolweken is dit tussen 8.30 en 18.00 uur kan dit een stagiaire van het kinderdagverblijf, een pedagogisch medewerker van de peutergroep of de bso of iemand van de directie zijn. Tussen 7.30 en 8.30 is alle dagen de conciërge van school als achterwacht aanwezig.

Tijdens schoolvakanties is tussen 8.00 en 18.00 de pedagogisch medewerker van de bso of iemand van de directie achterwacht. Op momenten dat bovengenoemde personen er niet zijn, zorgt de directie dat het bekend is wie er in hun plaats achterwacht is en bereikbaar is. Dit wordt op het rooster aangegeven.

In situaties dat er slechts één beroepskracht in het kinderdagverblijf wordt ingezet en er mag worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio, zoals tijdens pauzes en aan het begin en eind van de dag, is er altijd een tweede volwassene in het gebouw aanwezig. Hiervoor gelden dezelfde afspraken als hierboven beschreven.